

अनन्यचेताः सततं यो मां स्मरति नित्यशः । तस्याहं सुलभः पार्थ नित्ययुक्तस्य योगिनः । ११५
 मामुपेत्य पुनर्जन्म दुःखालयमशाश्वतं । नाप्नुवन्ति महात्मानः संसिद्धिं परमां गताः ।
 आब्रह्मभुवनाल्लोकाः पुनरावर्त्तिनोऽर्जुन । मामुपेत्य तु कौन्तेय पुनर्जन्म न विद्यते ।
 सहस्रयुगपर्यन्तमहर्षत् ब्रह्मणे विदुः । रात्रिं युगसहस्रां तां तेष्वोरात्रविदो जनाः ।
 अव्यक्तात् व्यक्तयः सर्वाः प्रभवन्त्यहरागमे । रात्र्यागमे प्रलीयन्ते तत्रैवाव्यक्तसंज्ञके ।
 भूतग्रामः स एवायं भूत्वा भूत्वा प्रलीयते । रात्र्यागमेऽवशः पार्थ प्रभवत्यहरागमे । ११६
 परस्मिन्मात्तु भावोऽन्योऽव्यक्तोऽव्यक्तात् सनातनः । यः स सर्वेषु भूतेषु नश्यत्सु न विनश्यति ।
 अव्यक्तोऽक्षर इत्युक्तस्तमाहुः परमां गतिं । यं प्राप्य न निवर्त्तन्ते तद्धाम परमं मम ।
 पुरुषः स परः पार्थ भक्त्या लभ्यस्त्वनन्यथा । यस्यान्तःस्थानि भूतानि येन सर्वमिदं ततं ।
 यत्र काले त्वनावृत्तिमावृत्तिश्चैव योगिनः । प्रयाता यान्ति तं कालं वक्ष्यामि भरतर्षभ ।
 अग्निर्ज्योतिरहः शुक्लः षण्मासा उत्तरायणं । तत्र प्रयाता गच्छन्ति ब्रह्म ब्रह्मविदो जनाः । ११७
 धूमो रात्रिस्तथा कृष्णः षण्मासा दक्षिणायनं । तत्र चान्द्रमसं ज्योतिर्योगी प्राप्य निवर्त्तते ।
 शुक्लकृष्णे गती ह्येते जगतः शाश्वते मते । एकया यात्यनावृत्तिमन्यथावर्त्तते पुनः ।
 नैते ह्यती पार्थ जानन् योगी मुह्यति कश्चन । तस्मात् सर्वेषु कालेषु योगयुक्तो भवार्जुन ।
 वेदेषु यज्ञेषु तपःसु चैव दानेषु यत् पुण्यफलं प्रदिष्टं । अत्येति तत् सर्वमिदं विदित्वा योगो परं स्थानमुपैति चाद्यं ।
 इति श्रीमहाभारते भोष्पपर्वणि भगवद्गीतापर्वणि भगवद्गीतासूपनिषत्सु श्रीकृष्णार्जुनसंवादे महापुरुषयोगो नाम अष्टमाऽ
 ध्यायः ॥ भोष्पपर्वणि तु द्वात्रिंशोऽध्यायः ॥ ३२ ॥
 ॥ भगवानुवाच ॥ इदं तु ते गुह्यतमं प्रवक्ष्याम्यनसूयये । ज्ञानं विज्ञानसहितं यज्ज्ञात्वा मोक्ष्यसे ऽशुभात् । ११८
 राजविद्या राजगुह्यं पवित्रमिदमुत्तमं । प्रत्यक्षावगमं धर्म्यं सुसुखं कर्तुमशयं ।
 अश्रद्धधानाः पुरुषा धर्मस्थास्य परन्तप । अप्राप्य मां निवर्त्तन्ते मृत्युसंसारवर्त्मनि ।
 मया ततमिदं सर्वं जगदव्यक्तमूर्तिना । मत्स्थानि सर्वभूतानि न चाहं तेव्व्यवस्थितः ।
 न च मत्स्थानि भूतानि पश्य मे योगमैश्वरं । भूतभृत् न च भूतत्वा मनात्मा भूतभावनः ।
 यथाकाशस्थितो नित्यं वायुः सर्वत्रो गमहान् । तथा सर्वाणि भूतानि मत्स्थानोऽप्युपधारय । ११९
 सर्वभूतानि कौन्तेय प्रकृतिं यान्ति मामिकां । कल्पक्षये पुनस्तानि कल्पेऽदौ विवृजाम्यहं ।
 प्रकृतिं स्वामवष्टभ्य विवृजामि पुनः पुनः । भूतग्राममिमं कृत्स्नमवशं प्रकृतेर्वशात् ।
 न च मां तानि कर्माणि निबध्नन्ति धनञ्जय । उदासीनवदासीनमसक्तं तेषु कर्मसु ।
 मयाऽध्यक्षेण प्रकृतिः स्रजते सचराचरं । हेतुनाऽनेन कौन्तेय जगद्विपरिवर्त्तते ।
 अवजानन्ति मां मूढा मानुषीं तनुमाश्रितं । परं भावमजानन्तो मम भूतमहेश्वरं । १२०
 मोघाशा मोघकर्माणा मोघज्ञाना विचेतसः । राक्षसीमासुरीश्चैव प्रकृतिं मोहिनीं श्रिताः ।
 महात्मानस्तु मां पार्थ दैवीं प्रकृतिमास्थिताः । भजन्त्यनन्यमनेसा ज्ञात्वा भूतादिमव्ययं ।